

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

05.02.2015 nr LVK-O-0184

Emajõe vasakkalda kaldarajatiste detailplaneeringu koostamise algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Tartu Linnavalitsus on teinud ettepaneku algatada detailplaneeringu koostamine Emajõe vasakkaldale kolme purde rajamiseks. Vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 38 lõikele 7 peab kohaliku omavalitsuse üksus tagama planeeringutega avaliku juurdepääsu kallasrajale. Planeeringu koostamise algatamise eesmärk on tagada inimeste vaba liikumine kallasrajal. Purrete rajamisega luuakse Emajõe vasakkalda jalgsi läbimise võimalus Sõpruse sillast kuni Ihaste sillani, kokku umbes 4 km ulatuses. I etapis on alates Sõpruse sillast paigaldatud purded ca 2 km pikkuses lõigus.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tartu Linnavolikogu (Raekoda, 51003 Tartu), koostamise korraldaja on Tartu Linnavalitsus (Raekoda, 50089 Tartu). Detailplaneeringu koostaja selgub edaspidi.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 1 p 3 kohaselt korraldatakse keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH) strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus, kui see dokument on detailplaneering, mille alusel kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS § 6 lõigetes 2-4 sätestatust. Vastavalt KeHJS § 6 lg 2 p 22 tuleb anda eelhinnang selle kohta, kas kavandatakse muud tegevust, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju. Planeeritaval alal asub Ropka-Ihaste looduskaitseala ja Natura 2000 loodus- ja linnuala. Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu" § 15 p 8 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkust kaaluda sellise tegevuse puhul, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Võimaliku olulise keskkonnamõju selgitamiseks on lähtudes KeHJS § 6 lg 3 toodud kriteeriumitest koostatud eelhinnang.

1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused**1.1. Maakasutus, looduskeskkond, kultuuriväärtused**

Planeeritav ala paikneb Ihaste linnaosas Emajõe vasakkaldal ca 2 km pikkusel alal. Planeeringualal ei esine loodusvarasid ega kultuurimälestisi.

Vastavalt Keskkonnaregistrile paikneb planeeringuala Ropka-Ihase looduskaitsealal (Keskkonnaregistri kood KLO01000633), ala kuulub ka Ropka-Ihaste linnualana (Keskkonnaregistri kood RAH0000070, rahvusvaheline kood EE0080313) ja Ropka-Ihaste loodusala (Keskkonnaregistri kood RAH0000504, rahvusvaheline kood EE0080313) Natura 2000 võrgustikku. Vastavalt Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitse-eeskirjale (Vabariigi Valitsuse

17.10.2014. a. määrus nr 162) paikneb planeeringuala Ihaste sihtkaitsevööndis. Ihaste sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on luhakoosluste, kaitsealuste taimeliikide ning lindude rändepeatus- ja pesitsuspaikade kaitse, kaitstav loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüp on lamminiidud. Vastavalt kaitse-eeskirja § 11 lg 2 punktile 2 on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud kaitseala sihtkaitsevööndis tee, tehnovõrgurajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks, samuti on lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd ning uute teede rajamine. Vastavalt Keskkonnaregistrile esineb suuremal osal planeeringualast ka Emajõe kaldavööndis Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitse-eesmärgiks olev elupaigatüüp 6450 lamminiidud. Jõe kallasrajal ja selle vahetus läheduses leidub mitmete II ja III kaitsekategooria taimeliikide kasvukohti. Piirkonnas on erinevate II ja III kaitsekategooriasse kuuluvate kaitsealuste linnu-, imetaja- ja kalaliikide elupaiku.

Planeeringuala paikneb Emajõe kaldavööndis, kus on vastavalt looduskaitseaduse (LKS) § 35 lõikele 1 veekaitsevöönd, ehituskeeluvöönd ja piiranguvöönd. Planeeringu koostamisel tuleb arvestada antud vööndites kehtestatud piirangutega. Vastavalt LKS § 38 lg 5 punktile 9 ei laiene ehituskeeluvööndis kehtiv ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga või üldplaneeringuga kavandatud sillale.

2. Kavandatava tegevuse iseloom

Planeeringuga soovitakse määrata ehitusõigus kolme purde rajamiseks, et kallasrada oleks jalgsi läbitav. Emajõel on kallasraja laiuks 10 meetrit.

Tartu linna üldplaneeringu kohaselt asub planeeritav ala alal, mille juhtfunktsiooniks on üldkasutatav maa. Planeeringu algatamise ettepanek on üldplaneeringuga kooskõlas.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt järgmisi võimalikke mõjusid:

- vee, pinnase, õhu saastatus;
- müra;
- vibratsioon;
- valguse levik;
- soojuse eraldumine;
- kiirguse eraldumine;
- lõhna teke;
- mõju Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile;
- piiriülene mõju.

Planeeringuga ei kaasne tegevusi, mis võiksid oluliselt mõjutada sotsiaalset ja/või looduskeskkonda. Pigem võib eeldada positiivset mõju, kuna inimesed suunatakse kindlale rajale ja nii väheneb koormus looduskaitsealale.

Detailplaneeringu elluviimisega kaasneva KSH vajalikkuse üle otsustamiseks on linn küsinud seisukohta Keskkonnaametilt. Keskkonnaamet on 28.01.2015 kirjaga nr JT 6-8/15/1364-2 andnud planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi vajadusele järgneva hinnangu.

Antud lõigus piirab Emajõe kallasraja kasutamist eelkõige rajal olevate märgade lõikude piiratud läbitavus. Purrete rajamine jõkke suubuvatele kraavidele ja märgadele kaldalõikudele võimaldab hoida ala külastavad inimesed jõe kallasrajal ning vältida läbipääsuvõimalusi otsivate inimeste hajumist kallasrajalt. See omakorda piirab tallamisest tuleneda võivat koosluste ja kaitsealuste liikide kasvukohtade kahjustamist, samuti elustikuliikide häirimist. Kavandatu eeldatavalt ei mõjuta piirkonnas esinevate kaitsealuste käsitiivaliste või kalaliikide elupaiku. Sellest tulenevalt tuleb detailplaneeringuga kavandatavat pidada Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitseväärtuste seisukohalt üldpõhimõttes positiivseks. Kavandatavate purrete rajamisega ei tohi kahjustada kavandatavate ehitiste piirkonnas paiknevaid kooslusi või kasvukohti. Keskkonnaamet on seisukohal, et teatud lõikudes, mille läheduses puuduvad kaitsealused kooslused ja liikide kasvukohad, võib kallasraja minimaalset kujundamist kaaluda, kuid kuivendamisest, liigvete

ärajuhtimisest ja muudest, ka lokaalsest, veerežiimi ümberkujundavatest töödest tuleb kindlasti hoiduda.

Teisalt, seoses purrete rajamisega paraneb kallasraja läbitavus, millest tulenevalt suureneb kaitseala sihtkaitsevööndis viibivate inimeste arv, see omakorda võib tekitada kaitsealusele elustikule negatiivse mõjuna avalduvaid häiringuid. Siiski, vastavalt Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitsekorralduskava eelnõule (seisuga 18.01.2015) häirib eelkõige kalameeste liikumine veekogude äärsetel jalgradadel linde vähe. Kaitsekorralduskava eelnõus on ala külastuskorralduse arendamisel vajaliku tegevusena nähtud ette ka õpperaja rajamine Ihaste sihtkaitsevööndisse, rada kulgeks ka umbes 1 km ulatuses Emajõe kallasrajal, kattudes osaliselt detailplaneeringu alaga.

Vältimaks Emajõe kaldavööndi koosluste ja kaitsealuste liikide kasvukohtade kahjustamist, samuti inimkoormuse olulist suurendamist kaitseala sihtkaitsevööndis, ei või planeeringuga näha ette lisaks purretele muid meetmeid, mis oluliselt parandaksid kallasraja läbitavust (sh kergliiklusteede kavandamine), samuti ei tohi detailplaneeringuga kallasrajale kavandada lõkkekohti, telkimisplatse või teisi inimkoormust oluliselt suurendavaid rajatisi. Jõekalda ligipääsetavuse parandamisega peab kaasnema ka kohustus ala heakorra tagamiseks.

Lisaks juhib Keskkonnaamet tähelepanu, et planeeringuala paikneb Emajõe kaldavööndis, kus on vastavalt LKS § 35 lõikele 1 veekaitsevöönd, ehituskeeluvöönd ja piiranguvöönd. Planeeringu koostamisel tuleb arvestada antud vööndites kehtestatud piirangutega. Vastavalt LKS § 38 lg 5 punktile 9 ei laiene ehituskeeluvööndis kehtiv ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga või üldplaneeringuga kavandatud sillale.

Eeltoodust lähtudes on Keskkonnaamet seisukohal, et detailplaneering, millega kaalutakse Emajõe kallasrajale kolme purde rajamise võimalusi, on vastavuses alal kehtiva kaitsekorruga, põhimõttelises vastavuses ala kaitsekorralduskavas sätestatuga ning ei kahjusta ala kaitse-eesmärke. Seda juhul, kui detailplaneeringuga ei kavandata purrete kõrval muid ala läbitavust parandavaid ja ala kasutuskoormust oluliselt suurendavaid meetmeid (sh kergliiklusteede rajamine, pinnase kujundamine ja kuivendamine, puhkekohtade rajamine).

Keskkonnaamet on seisukohal, et Emajõe vasakkaldale purrete rajamiseks algatava detailplaneeringuga ei kaasne KeHJS §-s 5 defineeritud olulist negatiivset mõju, mistõttu keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi algatamine ei ole vajalik. Kui detailplaneeringu või sellele järgnevate arenduskavadega siiski kavandatakse lisaks purretele Emajõe-äärse kallasraja läbitavuse olulist parandamist ja selle kasutusintensiivsuse olulist suurendamist, tuleb esitada täiendav materjal, milles on analüüsitud kavandatuga kaasnevat keskkonnamõju, pöörates eelkõige tähelepanu Natura 2000 võrgustikku kuuluva Ropka-Ihaste linnu- ja loodusala ning Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitseväärtustele ning KeHJS § 33 lg 1 punktile 4 ning §-le 45, mis toob välja keskkonnamõju strateegilise hindamise erisused Natura 2000 võrgustiku alal.

Arvestades esitatud eelhindangut ja Keskkonnaameti seisukohti on linnavolikogu seisukohal, et kavandatav tegevus ei ole KeHJS mõistes olulise keskkonnamõjuga tegevus ja planeeringule ei ole vajalik KSH algatamine.

Planeeringu koostamise algatamise ettepanek on kooskõlas Tartu linna üldplaneeringuga ning detailplaneeringu algatamine on võimalik otsuse punktis 4 esitatud tingimustel.

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1, planeerimisseaduse § 10 lg 5, § 12 lg 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2 p 22, § 33 lg 1 p 3, § 35 lg-d 5 ja 6, Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu" § 15 p 8, Tartu linna ehitusmääruse § 4 lg 4 p 7 ja 8, lg 6, § 36 lg 1 ning arvestades Tartu Linnavolikogu 6. oktoobri 2005. a määrusega nr 125 kehtestatud Tartu linna üldplaneeringut ja Keskkonnaameti 28.01.2015 kirja nr JT 6-8/15/1364-2, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b :

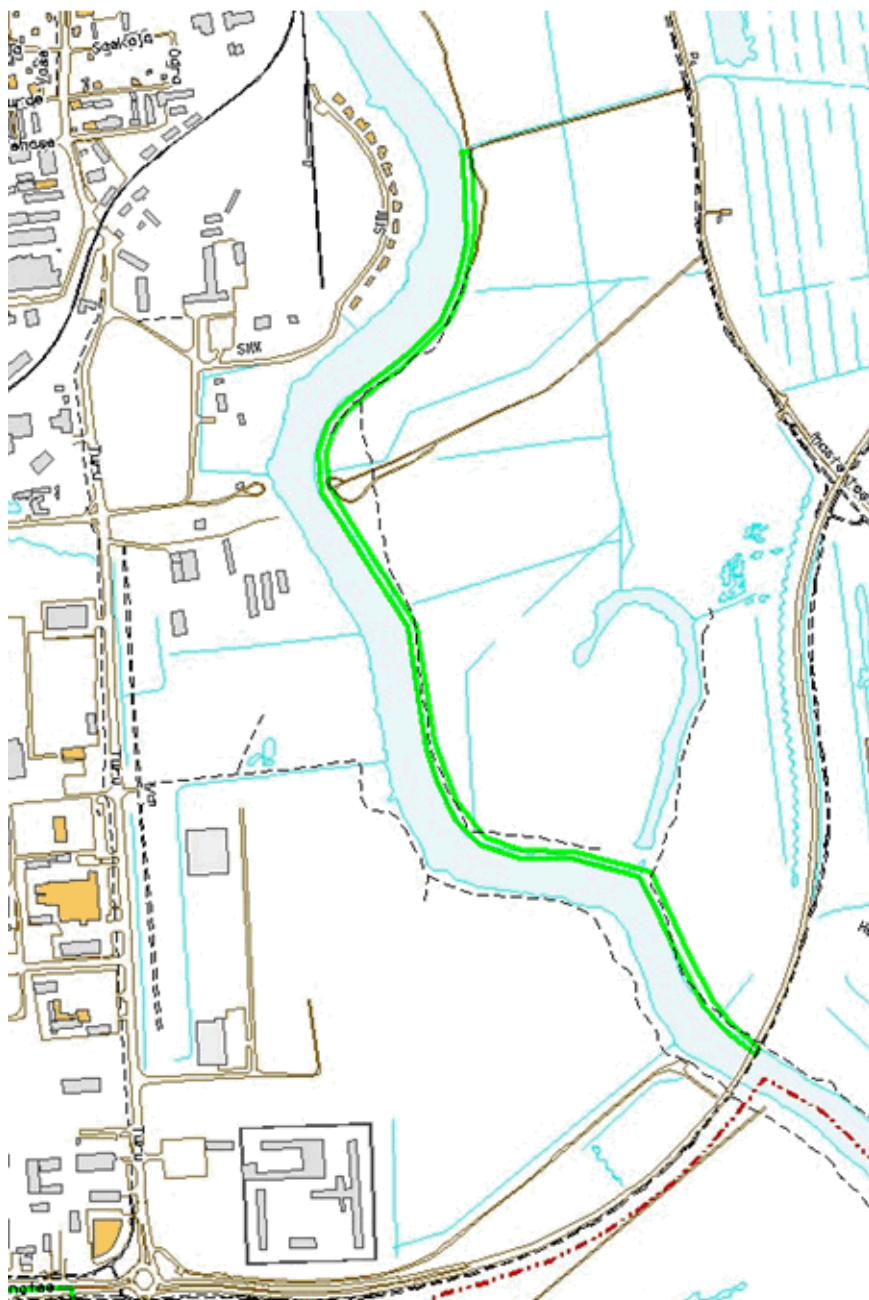
1. Algatada Emajõe vasakkalda kaldarajatiste detailplaneeringu koostamine eesmärgiga tagada inimeste vaba liikumine kallasrajal.
2. Kinnitada planeeringuala piir vastavalt lisale "Emajõe vasakkalda kaldarajatiste detailplaneeringuala situatsiooniskeem".
3. Planeering tuleb koostada arvestades järgnevate lähteseisukohtadega:
 - 3.1. Planeeringu joonised - olemasolev olukord, põhijoonis, tehnovõrgud ning maakasutus ja kitsendused - anda mõõtkavas M 1:2000.
 - 3.2. Planeeringuga määrata ehitusõigus purrete rajamiseks.
 - 3.3. Planeeringus kajastada looduskaitsepiirangud.
4. Planeering kooskõlastada Keskkonnaametiga.
5. Detailplaneeringu lähteseisukohti ja eskiislahendust tutvustavate materjalide esitamine avaliku arutelu korraldamiseks on vajalik
6. Jätta algatamata detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
7. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal korraldada detailplaneeringu koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta teadete ilmumine ajalehes Postimees, ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Tartu linna koduleheküljel. Detailplaneeringu koostamise algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tartu linna koduleheküljel www.tartu.ee ning tööpäevadel Tartu Linnavalitsuse linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnas, asukohaga Raekoja plats 3.
8. Otsus jõustub viiendal päeval pärast vastuvõtmist.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus , 3.02.2015 istungi protokoll nr 7**

Ettekandja: **Jarno Laur**

Emajõe vasakkalda kaldarajatiste detailplaneeringu situatsiooniskeem

— Planeeringuala piir

Õiend
**Tartu Linnavolikogu Otsuse "Emajõe vasakkalda kaldarajatiste
detailplaneeringu koostamise algatamine, lähteseisukohtade
kinnitamine ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata
jätmine" juurde**

Linnavalitsus on teinud ettepaneku algatada detailplaneeringu koostamine Emajõe vasakkaldale kolme purde rajamiseks. Planeeringu koostamise algatamise eesmärk on tagada inimeste vaba liikumine kallasrajal. Purrete rajamisega luuakse Emajõe vasakkalda jalgsi läbimise võimalus Sõpruse sillast kuni Ihaste sillani, kokku umbes 4 km ulatuses. I etapis on paigaldatud purded ca 2 km pikkuses lõigus alates Sõpruse sillast.

Planeeritava tegevuse puhul on tegemist ehitamisega, millele tulenevalt looduskaitseaduse § 38 lg 5 p 9 ei laiene ehituskeeld.

Planeeringu algatamine on volikogu pädevuses vastavalt Tartu linna ehitusmääruse § 4 lg 4 punktidele 7 ja 8 (planeering koostatakse riikliku kaitse alla võetud maa-alal ja Emajõe kalda piiranguvööndis).

Eelnõuga tehakse ettepanek algatada detailplaneeringu koostamine eelnõus toodud tingimustel.

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond avaldab keskkonnamõtjude strateegilise hindamise algatamata jätmise otsuse tegemisest arvates 14 päeva jooksul keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 35 lg 6 ja 7 kohase teate ajalehes Postimees ja Ametlikes Teadaannetes. Lisaks tuleb avaldada teade Tartu linna koduleheküljel.

Teate tekst: "Tartu Linnavolikogu algatas ... 2015 otsusega nr ... Emajõe vasakkalda kaldarajatiste detailplaneeringu koostamise ning jättis algatamata detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH).

Planeeritav ala asub Ihastes Emajõe ääres ca 2 km pikkusel alal. Planeeringuga nähakse ette kolme purde rajamine jalgsi läbipääsu võimaldamiseks kallasrajal. Planeeringualal ei esine loodusvarasid ega kultuurimälestisi. EELISE andmetel asuvad alal II ja III kaitsekategooria kaitsealused liigid. Planeeritaval alal asub Ropka-Ihaste looduskaitseala ja Natura 2000 loodus- ja linnuala. Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005. a määruse nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust, täpsustatud loetelu" § 15 p 8 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkust kaaluda sellise tegevuse puhul, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Keskkonnaamet on seisukohal, et detailplaneering, millega kaalutakse Emajõe kallasrajal kolme purde rajamise võimalusi, on vastavuses alal kehtiva kaitsekorraga, põhimõttelises vastavuses ala kaitsekorralduskavas sätestatuga ning ei kahjusta ala kaitse-eesmärke. Seda juhul, kui detailplaneeringuga ei kavandata purrete kõrval muid ala läbitavust parandavaid ja ala kasutuskoormust oluliselt suurendavaid meetmeid (sh kergliiklusteede rajamine, pinnase kujundamine ja kuivendamine, puhkekohtade rajamine).

Keskkonnaamet on seisukohal, et Emajõe vasakkaldale purrete rajamiseks algatatava detailplaneeringuga ei kaasne KeHJS §-s 5 defineeritud olulist negatiivset mõju, mistõttu keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi algatamine ei ole vajalik. Kui detailplaneeringu või sellele järgnevate arenduskavadega siiski kavandatakse lisaks purretele Emajõe-äärse kallasraja läbitavuse olulist parandamist ja selle kasutusintensiivsuse olulist suurendamist, tuleb esitada täiendav materjal, milles on analüüsitud kavandatuga kaasnevat keskkonnamõju, pöörates eelkõige

tähelepanu Natura 2000 võrgustikku kuuluva Ropka-Ihaste linnu- ja loodusala ning Ropka-Ihaste looduskaitseala kaitseväärtustele ning *KeHJS* § 33 lg 1 punktidele 4 ning §-le 45, mis toob välja keskkonnamõju strateegilise hindamise erisused Natura 2000 võrgustiku alal.

Arvestades eelhinnangut ja Keskkonnaameti seisukohti on linnavolikogu seisukohal, et kavandatav tegevus ei ole *KeHJS* mõistes olulise keskkonnamõjuga tegevus ja planeeringule ei ole vajalik KSH algatamine.

Planeeringuga ei kaasne tegevusi, mis võiksid oluliselt mõjutada sotsiaalset ja/või looduskeskkonda. Pigem võib eeldada positiivset mõju kuna inimesed suunatakse kindlale rajale ja nii väheneb koormus looduskaitsealale.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tartu Linnavolikogu (Raekoda, 51003 Tartu), koostamise korraldaja on Tartu Linnavalitsus (Raekoda, 50089 Tartu). Detailplaneeringu koostaja on Detailplaneeringu koostamise algatamise ja KSH algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tartu linna koduleheküljel www.tartu.ee ning tööpäevadel Tartu Linnavalitsuse linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnas, asukohaga Raekoja plats 3."

Purrete_asendiskeem_II_etapp.pdf

KKA seisukoht: KKA_seisukoht_28-01-15-2.pdf

Ingrid Perner
planeerija